

«Διαμαρτυρόμαστε εντόνως ενάντια στην αποβολή των φοιτητών που αγωνίστηκαν για τα πολιτικά τους φρονήματα. Απαιτούμε την άμεσο επαναγραφή τους».

Καθηγητής Αλμπέρ Αϊνστάιν
Καθηγητής Ερρίκος Λέβε
Καθηγητής Φριτς
23/3/1929

Γράφει ο **Γιώργος Κάργας**

Πριν λίγες ημέρες η κυβέρνηση έδωσε στην δημοσιότητα το νομοσχέδιο με τίτλο «Εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, προστασία της ακαδημαϊκής ελευθερίας, αναβάθμιση του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος». Ο εύηχος τίτλος δεν μπορεί να κρύψει ένα βαθιά αντιδραστικό περιεχόμενο, ακροδεξιάς απόχρωσης όχι μόνο για τα μορφωτικά δικαιώματα αλλά και τις δημοκρατικές ελευθερίες της νεολαίας. Με την αναβίωση του Σπουδαστικού της Ασφάλειας, η κυβέρνηση επιχειρεί να διαμορφώσει καθεστώς άκρατης αστυνομοκρατίας και καταστολής μέσα στα Πανεπιστήμια.

Και φυσικά, αν οι προηγούμενες κυβερνήσεις ΠΑΣΟΚ και ΣΥΡΙΖΑ ψήφιζαν αντιεκπαιδευτικούς νόμους γιορτές και καλοκαίρια, η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας πρωτοπορεί σε αντιδημοκρατικότητα, φέρνοντας το αντιδραστικό νομοσχέδιο για ψήφιση σε περίοδο πανδημίας, όπου τα Πανεπιστήμια είναι κλειστά για ένα χρόνο ενώ ανοίγουν ακόμα και τα χιονοδρομικά κέντρα... **Μάλλον σχεδιάζουν να υποδεχτούν τους φοιτητές κατά την**

επιστροφή τους στα ΑΕΙ οι νέες μονάδες της αστυνομίας οι οποίες θα έχουν ήδη εγκατασταθεί εντός τους…

Το νομοσχέδιο αυτό δεν είναι κεραυνός «εν αιθρία». Αποτελεί, κατά δήλωση της ίδιας της Υπουργού Παιδείας, συνέχεια των νόμων της καθιέρωσης των τριών κύκλων σπουδών στα Πανεπιστήμια, του νόμου για το Πανεπιστημιακό Άσυλο, τις αλλαγές στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση και την **αναβάθμιση της ιδιωτικής εκπαίδευσης μέσω της αναγνώρισης των ίδιων επαγγελματικών δικαιωμάτων στα πτυχία των Κολεγίων με αυτά των ελληνικών Πανεπιστημίων.** Σε όλα αυτά συνέβαλε τα μέγιστα και η προηγούμενη κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ.

Το γαϊτανάκι των νομοσχεδίων θα έχει συνέχεια με άλλους τέσσερις νόμους μέχρι το καλοκαίρι. Το οργουελικό τωρινό νομοσχέδιο της κυβέρνησης προεικονίζει τον χαρακτήρα που θα έχουν και αυτά.

Οι δύο βασικές κατευθύνσεις του νομοσχεδίου. Το νέο σύστημα εισαγωγής και φοίτησης και τα νέα μέτρα πειθάρχησης και αστυνομοκρατίας εντός των Πανεπιστημίων.

1. Νέο σύστημα εισαγωγής στα Πανεπιστήμια

Το νομοσχέδιο θεσπίζει την ύπαρξη Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής (ΕΒΕ) για κάθε Τμήμα, που θα ρυθμίζεται κάθε χρόνο από τον μέσο όρο, των μέσων όρων των βαθμών όλων των μαθημάτων σε κάθε επιστημονικό πεδίο, τα περιθώρια απόκλισης που θα επιτρέψει η κυβέρνηση με υπουργική απόφαση και το ποσοστό που θα ορίσει κάθε Τμήμα επί αυτών.

Έστω ότι ο μέσος όρος των μέσων όρων των τεσσάρων μαθημάτων στο 2ο Επιστημονικό Πεδίο, Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών, είναι 11,44 (Εξετάσεις 2020). Η κυβέρνηση με Υπουργική Απόφαση θα ορίζει το εύρος της απόκλισης από τον Μέσο Όρο (11,44), που θα ισχύει για την επόμενη χρονιά και εντός του οποίου μπορεί να κινηθεί ένα Τμήμα, ορίζοντας τον δικό του συντελεστή. Ας υποθέσουμε ότι η κυβέρνηση για αυτή τη χρονιά (2020) ορίζει το εύρος απόκλισης, από 80% έως 120% του Μ.Ο. (από το παράδειγμα του Υπουργείου).

Η Ελάχιστη Βάση Εισαγωγής που θα μπορούσε να ορίσει κάποιο Τμήμα του 2ου Επιστημονικού Πεδίου, μπορεί να κυμαίνεται από τον βαθμό 9,152 (80% . 11,44) έως 13,728 (120% . 11,44). Αυτό σημαίνει ότι όσοι έχουν κάτω από αυτή τη βαθμολογία της ΕΒΕ, μένουν εκτός Τμήματος εξ αρχής. **Δεν σημαίνει όμως και ότι όσοι έχουν βαθμολογία**

μεγαλύτερη, περνούν στο Τμήμα που θέλουν!

Εκτός της ΕΒΕ θεσπίζεται από το 2021 καθεστώς διπλών μηχανογραφικών. Στο πρώτο, καθοριστικό μηχανογραφικό ο επιτυχών θα δηλώνει το πολύ 10% των Τμημάτων του επιστημονικού του πεδίου για αποφοίτους ΓΕΛ και 20% για αποφοίτους ΕΠΑΛ, δηλαδή για την τρέχουσα χρονιά περίπου 15 Τμήματα για όλα τα Επιστημονικά Πεδία, εκτός του 2ου πεδίου όπου το όριο ανέρχεται σε 25. Μετά θα ακολουθεί δεύτερο μηχανογραφικό για όσους επιτυχόντες ενώ πέρασαν την ΕΒΕ έμειναν εκτός Πανεπιστημίου, αφού είχαν συγκριτικά τα λιγότερα μόρια από τους συνυποψηφίους τους. Αυτοί μπορούν να δηλώσουν σε όσα Τμήματα συνεχίζουν να υπάρχουν κενές θέσεις. **Με αυτή τη διαδικασία τα Τμήματα θα κατηγοριοποιηθούν στην πράξη σε υψηλής και χαμηλής ζήτησης. Είναι προφανές το είδος της συζήτησης που θα ανοίξει σύντομα για την προοπτική των τμημάτων χαμηλής ζήτησης.** Αργά ή γρήγορα θα ανοίξει η συζήτηση για συγχωνεύσεις και καταργήσεις τμημάτων.

Επίσης, όπως ανακοίνωσε η Υπουργός Παιδείας στην παρουσίαση του νομοσχεδίου, η κυβέρνηση θεωρεί ανεπίτρεπτο να εισάγεται στα Δημόσια Πανεπιστήμια μεγάλος αριθμός μαθητών αφού οι περισσότεροι δεν αποφοιτούν και λείπουν από την αγορά εργασίας. Αυτό βέβαια μόνο ως κακόγουστο αστείο μπορεί να ιδωθεί, σε μια περίοδο που τα ποσοστά της ανεργίας και της κακοπληρωμένης, ελαστικής εργασίας καλπάζουν. Τα επιχειρήματα ότι αρκετοί εισάγονται σε Τμήματα με χαμηλό μέσο όρο βαθμολογίας στις πανελλαδικές εξετάσεις και ότι αυτό ρίχνει το επίπεδο των σπουδών ακούγονται λίγο προκλητικά, όταν πριν από λίγες ημέρες η κυβέρνηση στον νόμο για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση προχώρησε **στην ισοτιμία των επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχίων των ιδιωτικών Κολεγίων και των Ελληνικών Πανεπιστημίων.**

Η κυβέρνηση ομολογεί κυνικά ότι όσοι έχουν να πληρώσουν, ανεξάρτητα από βαθμούς ή οτιδήποτε άλλο, θα σπουδάζουν ό,τι θέλουν, όπου θέλουν, όταν θέλουν και μάλιστα θα έχουν τα ίδια επαγγελματικά δικαιώματα με όσους προσπάθησαν και προσπαθούν να περάσουν και να σπουδάσουν σε δημόσια ΑΕΙ. Με τον τρόπο αυτό η κυβέρνηση επιφέρει στην πράξη βίαιη εξίσωση του επιπέδου σπουδών των ΑΕΙ με αυτό των κολεγίων και ΙΕΚ. Τα περί προσπαθειών αναβάθμισης των δημόσιων ΑΕΙ τα οποία αναφέρει το υπουργείο αποτελούν κοροϊδία όταν εξισώνει τα επαγγελματικά δικαιώματα αυτών που μόχθησαν με αυτών που απλά πλήρωσαν.

Οι εξελίξεις αυτές σε συνδυασμό με τον περιορισμό των δημόσιων ΙΕΚ αποτελούν μέθοδο απόρριψης μεγάλου αριθμού μαθητών και προετοιμασίας τους **ως πελατεία των ιδιωτικών ΙΕΚ.**

Με την ίδια απαράδεκτη λογική αντιμετωπίζει το νομοσχέδιο και το θέμα της διάρκειας των σπουδών στα ΑΕΙ. Μπαίνουν ως όρια φοίτησης τα δύο επιπλέον χρόνια για τις τετραετείς σπουδές και τα 2.5-3 χρόνια για αυτές που έχουν διάρκεια πάνω από τέσσερα έτη. Πρόκειται για ασφυκτικά όρια για αρκετές σχολές που η δυσκολία και οι συνθήκες ακραίας κοινωνικής φτώχειας που αναπτύσσονται, θα οδηγήσουν σε εντατικοποίηση και εγκατάλειψη των σπουδών. Τα ειδικά μέτρα για φοιτητές που «αποδεδειγμένα» εργάζονται πάνω από είκοσι ώρες την εβδομάδα είναι κοροϊδία, όταν είναι κοινό μυστικό η μαύρη και χωρίς ένσημα εργασία ως μόνη διέξοδος επιβίωσης για πολλούς φοιτητές.

Η κυβέρνηση επαναφέρει το κοινότοπο επιχείρημα των αιώνιων φοιτητών. Με βάση στατιστικά δεδομένα, αλλά και συγκρίσεις με τα Πανεπιστήμια άλλων χωρών, αποδεικνύεται ότι ιδίως μετά το ξέσπασμα της κρίσης το 2010, οι περισσότεροι φοιτητές επισπεύδουν τις σπουδές τους για προφανείς λόγους. Επίσης ένα κομμάτι των φοιτητών για οικογενειακούς και οικονομικούς λόγους, αναγκάζονται να παραμένουν εγγεγραμμένοι ενώ έχουν περάσει το όριο σπουδών, ακολουθώντας την τακτική της μερικής φοίτησης.

Γιατί να μην έχει το δικαίωμα κάποιος φοιτητής να επανέλθει και να πάρει το πτυχίο του, παραμένοντας απλά εγγεγραμμένος όταν δεν κοστίζει στο δημόσιο ούτε ένα ευρώ παραπάνω, αφού χάνει τα όποια δικαιώματα απορρέουν από τη φοιτητική του ιδιότητα μετά την πρώτη εξαετία; Γιατί τέτοια εχθρότητα για τους φοιτητές των δημόσιων ΑΕΙ; Γιατί πρέπει να είναι συνέχεια με το διαρκές άγχος της επιβίωσης και των σπουδών και στο τέλος να έχουν τα ίδια δικαιώματα με τους απόφοιτους των κολλεγίων;

Το επιχείρημα ότι χαλάνε οι δείκτες ανταγωνιστικότητας του Πανεπιστημίου με τους πολλούς εγγεγραμμένους φοιτητές αποδεικνύει τι σημαίνει για τα μορφωτικά δικαιώματα των νέων να λειτουργεί η εκπαίδευση με όρους επιχείρησης.

2. Πανεπιστημιακή αστυνομία, νέο επίσημο «Σπουδαστικό της Ασφάλειας» μέσα στις σχολές. Θεσμοθέτηση των πειθαρχικών φοιτητοδικείων

Το πρωτοφανές γεγονός της κατάθεσης του νομοσχεδίου για την εκπαίδευση από κοινού από το ΥΠΑΙΘ, σε συνεργασία με το υπουργείο ΠΡΟ.ΠΟ, μόνο τυχαίο δεν είναι καθώς οι διατάξεις του περισσότερο θυμίζουν εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας στρατοπέδου ειδικών δυνάμεων παρά εκπαιδευτικού ιδρύματος.

Η κυβέρνηση ιδρύει σώματα αστυνομικών και ειδικών φρουρών (προκηρύσσει άμεσα 1.000 οργανικές θέσεις) μέσα στα πανεπιστήμια (Ομάδα Προστασίας Πανεπιστημιακού Ιδρύματος)

που θα εκπαιδεύονται από την ΕΛ.ΑΣ και θα λογοδοτούν στην ΕΛ.ΑΣ. Θα συλλαμβάνουν και θα ανακρίνουν φοιτητές, θα κάνουν περιπολίες με ειδικές στολές και θα εφαρμόζουν τα λεγόμενα μέτρα ασφάλειας, όπως την εφαρμογή του συστήματος ελεγχόμενης πρόσβασης στους Πανεπιστημιακούς χώρους. Παράλληλα οι προσλήψεις σε αυτή την ομάδα θα γίνονται χωρίς ανάρτηση καν στη «Διαύγεια» και ταυτόχρονα μπορεί να υπάρχει συνεργασία με ιδιωτικές εταιρείες παροχής υπηρεσιών ασφάλειας και χρήση τεχνολογικών μέσων παρακολούθησης και επιτήρησης.

Από κοντά θεσμοθετούνται φοιτητοδικεία. Με το νέο πειθαρχικό δίκαιο, δημιουργείται Πειθαρχικό Συμβούλιο Φοιτητών που λειτουργεί σαν κλασικό δικαστήριο. Ανακρίνει, προβλέπει μάρτυρες και αντιμετωπίζει με ποινές τους φοιτητές που υποπίπτουν σε «παραπτώματα». Η αγωνιστική δράση και η ελεύθερη διακίνηση ιδεών ταυτίζονται με την παραβατικότητα, σε αυτό το κατά Κεραμέως, Ευαγγέλιο. Παράπτωμα μπορεί να χαρακτηριστεί οποιαδήποτε ενημέρωση ή αγωνιστική κινητοποίηση, απεργία ή κατάληψη.

Οι ποινές ξεκινούν από έγγραφη επίπληξη και κλιμακώνονται με απαγόρευση συμμετοχής σε εξετάσεις, χρήσης εξοπλισμού ή εγκαταστάσεων της σχολής, δηλαδή «αποβολή», αναστολή της φοιτητικής ιδιότητας από 1 έως 24 μήνες μέχρι και οριστική διαγραφή.

30 εκατομμύρια ευρώ τα οποία βρέθηκαν σε χρόνο dt, υπολογίζεται ότι θα κοστίσουν όλα αυτά, όταν η κυβέρνηση περικόπτει κατά 8% τον τακτικό προϋπολογισμό των Πανεπιστημίων για το 2021. Προσλαμβάνονται 1000 αστυνομικοί την ίδια στιγμή που ο αριθμός των μελών ΔΕΠ μειώνεται και ταυτόχρονα είναι μεγάλης ηλικίας και δεν υπάρχει επαρκής αριθμός καμίας κατηγορίας εργαζομένων στα ΑΕΙ.

Η Υπουργός Παιδείας δηλώνει μάλιστα κυνικά ότι αν τυχόν σε κάποιο ΑΕΙ δεν υπάρξει συμμόρφωση με τη λήψη αυτών των μέτρων, αυτό θα ληφθεί υπόψη στην ετήσια επιχορήγησή του. Το κυβερνητικό επιχείρημα για αυτή την επιλογή είναι ότι τα πανεπιστήμια έχουν μετατραπεί σε «άντρα» ανομίας και παραβατικότητας υπερτονίζοντας κάποια μεμονωμένα καταδικαστέα περιστατικά, με την βοήθεια πάντα των ΜΜΕ, ότι αποτελούν τον κανόνα.

Αλήθεια με αυτή την πραγματικότητα ερχόμαστε αντιμέτωποι καθημερινά όσοι ζούμε και δουλεύουμε στα ΑΕΙ; Ποια σχέση έχουν όλα αυτά με τα άγχη και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε στην δουλειά μας καθημερινά; Μάλιστα αυτά λέγονται σήμερα όπου για έναν χρόνο οι φοιτητές είναι μακριά από τα ΑΕΙ, στημένοι μπροστά σε μια οθόνη.

Οι φράσεις των φοιτητών *«Δεν έχω όρεξη πια για τίποτα», «Δεν καταλαβαίνω τι κάνω», «Δεν έχω κάτι νέο να περιμένω», «Η ζωή μου περνάει αργά», «Οθόνη, κουζίνα, μπάνιο, κρεβάτι», «Αβεβαιότητα», «Η ζωή μου είναι ένα μεγάλο ''χωρίς'' «Δεν είμαι πλέον ο εαυτός μου»* συμπυκνώνουν κραυγές αγωνίας αλλά και ενδεχόμενης οργής που θα ξεσπάσει. Τα παιδιά «που ξέρουν πάντα την αλήθεια» σκιαγραφούν με τα λόγια τους τον Homo numericus ή τον zoomάνθρωπο. Αυτά αποτελούν το μεγάλο πρόβλημα σήμερα.

Έτσι αντί να δοθούν άμεσα χρήματα και να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας και το ασφαλές άνοιγμα των ΑΕΙ, η κυβέρνηση προσλαμβάνει αστυνομικούς. Φαίνεται να μην θεωρούν πρόβλημα την ουσιαστική διάλυση των ζωντανών σπουδών για πάνω από ένα χρόνο.

Είναι αδιανόητο ότι τίθεται ως προτεραιότητα η σύσταση πανεπιστημιακής αστυνομίας αντί να δίνεται προτεραιότητα στην ανάπτυξη υποδομών υγείας και εκπαίδευσης ειδικά την σημερινή εποχή.

Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι ότι η ακαδημαϊκή και οι λοιπές ελευθερίες και το άσυλο καταλύονται εκκωφαντικά στο όνομα της ασφάλειας.

Ειδικά το Άσυλο είναι ένας θεσμός – αγκάθι για την εκάστοτε κυβέρνησή, από τα πρώτα βήματα του Πανεπιστημίου. Κατοχύρωνε εθιμικά και κατόπιν θεσμικά, τη δυνατότητα ελεύθερης διακίνησης ιδεών και τη χημεία πρωτοπόρων ιδεών, επιστημονικών και κοινωνικών, και πράξης σε αντίθεση με τις επιδιώξεις των κυβερνήσεων. Δεν είναι τυχαίο που η πρώτη κατάληψη Πανεπιστημίου το 1859 είχε αντιβασιλική χροιά και τη λαϊκή στήριξη όπως και η κατάληψη του Πολυτεχνείου το 1973, που αποτέλεσε τομή στη σύγχρονη ελληνική ιστορία. Για να έρθουμε στα τελευταία χρόνια με τις μεγάλες καταλήψεις ενάντια στην κατάργηση του άρθρου 16.

Ούτε η Χούντα των Συνταγματαρχών δεν τόλμησε να καταλύσει το άσυλο στην κατάληψη της Νομικής τον Φεβρουάριο του 1973. Όσον αφορά δε τις πειθαρχικές διώξεις να θυμηθούμε ότι αποβολές και διαγραφές φοιτητών από τα ελληνικά Πανεπιστήμια είχαμε στις πιο μαύρες εποχές. Τέτοια ήταν και η περίοδος επί Βενιζέλου, πριν το Ιδιώνυμο, όπου ο Αϊνστάιν του έστειλε προσωπική επιστολή διαμαρτυρίας η οποία αναφέρεται στην αρχή του κειμένου.

Η κυβέρνηση με τα μέτρα αυτά επιχειρεί μια βαθιά, αντιδραστική τομή, ακροδεξιάς χροιάς. **Στόχος είναι να διαμορφώνονται επιστήμονες σε καθεστώς πλήρους ανελευθερίας**

και υποταγής.

Τα σημερινά πανεπιστήμια, που συντηρούνται μόλις με το 30-40% της κρατικής χρηματοδότησης που είχαν το 2009 και μετά βίας αντεπεξέρχονται στις διδακτικές, διοικητικές και άλλες λειτουργίες τους, πρέπει να λειτουργήσουν με τη λογική των εισροών και των εκροών, του επιχειρηματικού μάνατζμεντ και της καταστολής. Αυτές οι λειτουργίες «απειλούνται» από την αγωνιστική δραστηριότητα και το μικρόβιο της νεανικής απειθαρχίας των φοιτητών. Τα επιχειρήματα της κυβέρνησης περί ανομίας είναι φύλλα συκής για την παραπάνω επιδίωξη.